

ЛІНГВАЛЬНИЙ СТАТУС РЕАЛІЇ

Поняття «реалія» не здобуло однозначного тлумачення ані в лінгвістиці, ані в перекладознавстві. Ці одиниці позначають національно-марковані поняття мовної картини світу представників певної нації, етносу. Існує безліч визначень реалій та одиниць їх позначення (наприклад, культурні слова, екзотизми, алієнізми, безеквівалентна лексика, культурами, національно-маркована лексика), що свідчить про розбіжності у поглядах на них у науковців.

Реалії розглядають не тільки як мовні одиниці з «яскраво вираженим національно-культурним значенням, що співвідноситься з поняттями та фрагментами об'єктивної реальності, відображеної в свідомості конкретної лінгвокультурної спільноти, які, як наслідок цього, не мають відповідностей в інших мовах» [1, с. 19], але й як «суто позамовне явище, пов'язане з подіями суспільного та культурного життя певної країни та її лінгвокультурної спільноти, особливостями її державного ладу, історією її народу» [2, с. 24]. Поняття «реалія» використовують також для позначення предмета, явища чи поняття, притаманного культурі певного народу та його країни; лексичною одиницею, що позначає подібний предмет, явище чи поняття. Поява нових реалій в матеріальному, духовному або суспільному житті призводить до виникнення мовних одиниць на їх позначення.

Реалії є важливим елементом не лише мовної картини світу, але й культурного простору, який визначає індивідуальність кожної спільноти. Реалії входять до складу безеквівалентної лексики, що фіксує фонові знання представників певної лінгвокультурної спільноти. Безеквівалентна лексика не має відповідників у мові перекладу, в той час, як реалії, хоча й далеко не всі, можуть отримувати із часом подібні відповідники. Правильне розуміння та відтворення реалій є ключем до ефективного міжмовного та міжкультурного спілкування, що набуває особливої актуальності в умовах глобалізації та зростання культурних контактів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози [Текст] / Р. П. Зорівчак. – Київ : Наукова думка, 2006. – 240 с.

2. Зорівчак Р. П. Статус реалії як перекладознавчого терміна [Текст] / Р. П. Зорівчак. – Львів : Літопис, 2007. – 256 с.